

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, vtorek, četrtek in soboto, ter velja po pošti prejemati, ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četrt leta 2 gold. 60 kr. — Za oznanila se plačuje od navadne četristopne vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri-ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempej za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. št. 220. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. št. 229

Narodno delovanje.

II.

Mali narodi nimajo zadosti duševnih moči za razvijanje vsestranskega slovstva, ker ne najdejo za najboljše knjige in časnike toliko potrebnih čitateljev, kolikor bi jih večje slovstvo zahtevalo, ako se hoče tudi materijalno zadržati; njih duševni proizvodi torej ne bodo nikdar prestopili srednje mere, navadno pa bodo le nižjim stanovom zadostovali. Mi Slovenci smo le majhna veja ogromnega slovanskega drevesa in ako se bomo vedno preveč separatistično razvijali, ne dosežemo večjih sosednih narodov v daljšem razvoju, ampak zastali bomo za temi v vsakem obziru in tudi za svojimi brati, katerim pripomorejo duševne in gmotne moči v večjem številu. To že sedaj zapazujemo, ko smotoma odrastli otročjim povojem, ker nam celó učnih knjig za srednje šole ni mogoče na svetlo spraviti, da o znanstvenih delih za visoke učne zavode kar nič ne omenjamo. Ako nam sedaj „matica slovenska“ izda dve šolski knjigi za 3700 gl., boče kakih 120 učencev zadnjih šol te knjige rabilo, pozneje pa se jih boče le kakih 30 do 40 vsako leto razprodalo, ako nam še kateri nasprotni veter slovenskih stolic v Ljubljani, Kranji in Novem mestu ne odpihne. In to velja o obče pristopnih naravoznanskih knjigah; kaj pa boče z jezikoslovnimi in matematičnimi?

Naše slovensko narečje je tako blizo hrvatsko-srbskemu, ktero se govori po obširnih južnoslovenskih deželah, da celó potujoči severni Nemci ne zapopadajo, kako je mogoče, da te narodne veje vsaj v slovstvu niso zedinjene.

Tudi je živa resnica, da je pred 20 leti več slovenskih dijakov zmožno bilo hrvatsko-srbskega narečja, kakor dandenašnji, akoravno „Organisations-Entwurf für Gymnasien“ od leta 1849 ukazuje sistematično predavanje teh narodnih narečij, kar se je zadnja leta popolnoma zanemarilo. Razvil se je škodljiv partikularizem in le marljivi samouki so hrabro premagali vse umetno nastavljene zapreke, namesto da bi se te bile umno in do-

sledno odstranile. Še nam je v spominu, kako strastno so Novičarji napadali leta 1852 Majorja, Tomana, Razlaga, Raiča in druge, ki so bili dejansko poskusili dokazati, kako lepo bi se bila vsa južnoslovenska narečja dala zbiti v eden edini književni jezik, med tem ko bi domača narečja isto tako služila za poduk prostega naroda. V književnem južnoslovenskem jeziku bi se lepo razcvetalo slovstvo, mi bi že imeli vse za srednje šole potrebne knjige, mi bi že imeli naučne slovnike večje in male, zgodovinske, pravne in državoslovne in druge znanstvene knjige in našim učenjakom in časnikarjem ne bi potrebno bilo, drugače si služiti vsakdanjega kruha in za slovstvo in časnikarstvo se le po strani v prostih uricah truditi, pri čemer mora pred časom opešati duh in telo. Iz teh malo črtic je razvidno, da morajo slovenski „voditelji“ ali vse potrebe budnega naroda v poštev jemati, ali pa se skriti v male kotiče in vsaj ne zavirati delovanja dalje mislečih prijateljev naroda, ker gre za sveto narodno reč, ne pa za prikrivanje duševne nezmožnosti. Kdor se je preživel, mora prepustiti široko polje duševne borbe mladim, v ugodnih časih razvitim močem in če je zares rodoljub, ga boče izdatniši vzlet tudi veselil, ne pa z žalostjo navdajal. „Après nous le déluge“ (za nami naj pride potop), če se le mi bliščimo v nekdanji slavi, bi bil slab pogled v narodno prihodnost. Mladina naša nadejpolna je to spoznavati začela: et hinc illae lacrymae nekterih „starih“, in vendar se vrti časov kolo in dovtelo se boče tudi do južnoslovenske mladine, ako ni zapeljana in zaspana.

Občni zbor „Slov. Matice“ v Ljubljani

za l. 1871. se je zbral letos 15. febr. v čitalnični dvorani. Nazočih je 50 — 60 članov „Matice.“ Predsednik g. Dr. Costa se opravičuje z ozirom na zavirajoče pol. razmere lanskega leta, da je

občni zbor še le v mes. febr. 1872. za l. 1871 sklical; načrta delovanje Matice v pretečenem letu, obžaluje izgubo „Matice“ po smrti nekterih zvestih Matičarjev, izmed katerih posebno omenja ranjeih Mir. Vilharja in Dr. Prelog-a. Omenja blagodušnega daru 500 for., ktere je „Matici“ presv. cesar podaril (trikratni Slava-klici Njih veličenstvu) in izreče končno zahvalo tajniku, denarničarju in knjižničarju.

Potem bere tajnik g. Lesar letno sporočilo Matičinega delovanja, iz kterega se kaže, da je v tem letu 268 novih udov, največ, t. j. 83 iz goriske škofije, Matici pristopilo, ktera zdaj šteje za vsem 1879 udov. Leško pa bi jih štela še dosti več in se mnogo rodoljubov duhovnega in posvetnega stanu še pogreša v imeniku Matič. udov. Apeluje posebno na gg. duhovnike, ki bi morali vsi pristopiti „Matici“, ktere temelj so oni postavili; tedaj bi ne bilo častno, da bi iz svojih rok pustili to svoje dete. Omenja tudi, da je Mat. odbor sprožil misel, ustanoviti lastno tiskarno in da so o tej stvari po zvedavali trije v ta namen voljeni gg. Dr. Razlag, Lesar in Iv. Vilhar, kateri se pa niso odločili za noben nasvet, ker so našli nekatere formalne pomisleke, ki morajo rešeni biti, predno je moč staviti nove nasvete. Ti pomisleki so: ali ima po sedanjih Matičinih pravilih odbor pravico, en del Matičine glavnice vložiti v imenovano obrtstvo, ker §. 17. Matičinih pravil pravi: „Matičina glavnica mora imeti tako varnost, kakoršne je po zakonu treba sirotinskemu imetku.“ In če odbor nima te pravice, treba bi bilo prenarediti pravila. Ali tu nastane vprašanje: kdo sme v tem oziru prenarediti pravila? — Po §. 8. f.) ima občni zbor pravico prenarediti pravila; — po §. 19. pa imajo samo ustanovniki (ki so zložili glavnico), pravico skleniti, v kakšen za slovenski narod občno koristen namen se obrne društveni imetek, ako bi nehala društvo: odbor pa le tedaj, ako ne bi več bilo mogoče sklicati veliki zbor. — Te pomisleke je objavljajal odsek odboru, o kterih naj bi odbor sklepal v kateri prihodnji skupščini.

Listek.

Dr. Rieger.

(Konec.)

Konca 1850 leta je Rieger domu prišel iz svojega zanimljivega pota in za trdno ustanovil se v Pragi; rad bi bil habilitoval se na Prazkem učencilišči kor češki docent narodnega gospodarstva; torej je useučiliščenemu starešinstvu oddal prošnjo za habilitacijo in priložil svoj spis: „O pracich nehmotnych“. Nemško starešinstvo je to delo zavrglo, zato ker češkega spisa nij moglo presoditi. Rieger se obrne do ministerstva javne naučnosti, a prejme odgovor: „da sicer ne smé in ne more protiviti se češkej habilitaciji, vendar pa ministerstvo ne more dati privolitve do docenture, ker bi mladi docent, malo popreje politično tako imeniten, bil jej prednik v političkem boji, pa ne znanstveni učitelj“. Moral je torej popustiti misel na profesuro, a posvetil se je slovstvenej delavnosti; na tem polji je ostal dokler ga oktober-ski diplom nij zopet poklical na politično torišče slovstvene delavnosti; sad je pesen „Kovářská“, ki io povsodi po Češkem pojó po napevih F. Vogla

in Lud. Prohazke. Ker je vedel, kako je češkemu slovstvu treba enciklopediškega dela, na kar je že popreje Palacky zastoj pritiskal „Matico“, ogovoril je knjigarja Kobra, čegar založniška delavnost je že slavno bila jela evesti, da bi izdajal „Naučni slovník“ (Conversationslexikon). Kober se je precej udal, ali pod pogojem, da Rieger prevzame uredništvo in vso organizacijo podvzetja; vsled tega je Rieger, če prav se mu od kraja še senjalo nij o tem, 1859. leta pomladi na čelo stopil velevažnemu podvzetju. Le njegovemu imenu se more pripisavati slovanskega občinstva in slovanskih pisateljev nenavadna udeležitev, s kakoršnom se je to delo začelo takoj iz početka. Rieger se je bil z vso svojo dušo oklenil ga, in oklepal se ga je tudi noter do tistega trenutka, ko je zopet vstala politička delavnost. Sam je v ta slovník napisal dolgo vrsto učenih člankov, ki se ponajšjo se svojo nevsakdanjo popolnostjo. Vendar pa tudi, ko je kasneje to delo bilo prišlo v druge roke, Rieger nij nehal imeti odločnega upliva na uredništvo „Slovníka naučného“, izhajočega po načrtu, ki ga je bil sam določil.

Po nekolikih letih je Rieger jél truditi se, ali brez kakovega prida, da bi dobil časniško do-

voljenje ter smel izdajati političke novine; napósled so vendar račili to privoliti dr. Bogom. Müller-ju, kateremu so dovolitev vzeli, ko hitro so izvedeli, da je prošnjo za novine vložil na Riegrov migljaj. Rieger je ta čas bil spisal znamenit članek o pravičnih pritožbah češkega naroda, članek, v katerem je zahteval narodno ravnopravnost posebno pa političkih novin izdajanje. Dal je bil ta spis, da nij hrum vstal zaradi njega in da policija ne bi mogla biti zaprečna tej nameri, podpisati dvanajstim načelnim možakom in odšel je z njim se svojim prijateljem tovarnikom Machačkom vred na Dunaj k cesarju samemu, kateremu je v roke dal spis in prejel lepe obljube, ki pa nijso porodile zaželenega uspeha. Ta znameniti rokopis je od rok do rok romal po Češkem; željno so ga čitali, napósled pak je v Budišini natisnen prišel na svetlo. Tudi „Posel z Prahy“ ga je prinesel, a za tega delj je bil prepovedan in moral je stopiti pred sodbo. Dovoljenje, da smé novine izdajati, dobil je vendar po hudem boji dr. Julij Grégr. Rieger je „Narodne Liste“ ustvaril za svoj organ, pisal v-nje zlasti prvi čas uvodne članke in z njih posredništvom na veliko dobro pripomogel volitvam v obče Prazko zastopništvo in v zbor. Kar

Po branem sporočilu tajnikovem vpraša predsednik, ali želi kdo besedo.

G. dr. J. Bleiweis poprime besedo.

(Konec prih.)

Domače in slovanske novosti.

— O slovanskem kongresu, kakor ga je nasvetovala „Politik“, piše ruski list „Birževyja Vedomosti“: „Tak slovanski kongres bi imel velik pomen ne samo na znotraj, temveč tudi na zunaj, ker bi se prizadetve Slovanov pred raznimi narodi razodele. Vsled obrekovanja nemškega in magjarskega novinarstva se imajo Slovani še vedno za revolucionaren živelj, s katerim narodi in vlade v Evropi simpatizirati ne smejo. In ravno v tem se slagamo s „Politiko“, da bi se na kongresu imelo pred vsem naglasiti, kaj je prav za prav slovanska ideja v Avstriji in v kaki razmeri stoji k vkupnim civilizatoričnim nalogam. Ako bi se avstrijskim Slovanom posrečilo, nevarnost trpeče delitve Avstrije v nemško in magjarsko polovico odvrniti, ako zvemo v svoje varstvo habsburško monarhijo dajoč jej čvrsto moč za življenje in zagotoveč jej notranji mir; ako pomagajo obvarovati to državo boja rodov, v katerega je nemški revolucionarji vplesti hočeje, tedaj se bode vidno pokazala, da imajo Slovani dosti vlačnosti in čvrstega duha, da postanejo ohranjujoč klej avstrijske konfederacije držav. Prijatelji in sovražniki še včasih sumijo, da avstrijsko Slovanstvo nima dosti uma za politično svobodo, in versko kakor narodno trpljivost, pa prej ali slej se bode Evropa prepričala, da je to zgolj obrekovanje in da so Slovani, ako ravno hlinjeno liberalnost magjarskih in dunajskih centralistov iz vsega srca sovražijo, ohranili sprejemljivo srce za resnično slobodno prizadevanje našega časa. Ako si slovanski kongres res stavi ono nalogo, kakor si jo praška „Politik“ misli, tedaj ni dvomiti, da bode od vseh strani simpatičen odmev našel.“

— Poljaki so v trenutku središče v notranji politiki Avstrije. Pododbor državnega zbora je sestavljal koncesije, katere misli Poljakom vsled gališke resolucije dati. Znano je, da zrno gališke resolucije ni našlo milosti pri ustavovercih. Zakaj? Eden razlog temu je prirojena krivičnost naših ustavovercev, drugi pa migljaj ki je ustavovercem došel iz Berolina. Kujez Bismark je namreč v govoru, katerega je imel 2. t. m. v pruski deželni zbornici pruskim Poljakom, kateri seveda žele biti izobčeni iz novega nemškega cesarstva, rekel, da oni dobrote pruske ustave sicer radi uživajo, na drugi strani pa meč sučejo proti njej in prihajajo na dan s predlogi in tožbami v prid poljskemu jeziku. „Mi, je rekel Bismark dalje, Vam bomo nasproti stopili s postavami v prid nem-

škemu jeziku, tudi na Poznanskem.“ „Politik“ pravi, da bode germanizacija in hrepenenje po absorbiranju drugih ljudstev Prusiji vzbudila obupapolno opozicijo, boj za življenje ali smrt od strani vseh, katerim pruska posilnost žuga, vzbudila boj panromanizma in panslavizma proti pangermanizmu. Pruski militarizem ni dosti močen, da bi mogel večno obujene viharje ljudstev zaduševati. Tisk napravi protitisk in ako panslavizem očiten boj proti pangermanizmu začne, tedaj zadnji v najsrečnejšem slučaju neškodovan ostal ne bo.

Dopisi.

Iz Ljubljane. 15. februar. [Izv. dop.]

Našemu nemškutarskemu „Tagblattu“ je že huda pela. Izostala je bila namreč ob Hohenwartovem času subvencija, iz dežele pa je odpadlo toliko naročnikov, da so morali naši prusijani dobro globoko v žep seči, da so mogli poravnati deficit, katerega je list kot dnevnik napravil. Zdaj ko imajo „meso od svojega mesa“ na vladnem krmilu prišlo je zopet nekaj denarjev iz Dunaja za ustavoverno in nemško-liberalno rovanje na Kranjskem. Ta denar je dobilo „konstitucionalno društvo“ v gospodarstvo, in ga je baje toliko, da po plačnanju „Tagblattovih“ dolgov še nekaj ostaje. Kam s tem odpadkom, da se „nemški kulturi“ najbolje pognoji? — tako so se vprašali velikanje konst. društva. In mali Schaffer si je izmislil, da morajo izdajati en časopis v slovenskem jeziku, ki bode po kranjskih vaseh razpošiljan naše slovenske kmete učil, kako naj sebi in domačim možem nezvesti postanejo, da bode enkrat naša dežela vredna Bismarkovi Nemčiji v pogoltno žrelo pasti. Nemškutarji dobro vidijo, da smo mi narodnjaki s časopisi pridobili vsa tla, na ktera se opiramo v borbi proti njim. Za to nas hočejo posnemati. To so sicer nameravali že zdavnaj, ali niso mogli dobiti — urednikov, ki znajo slovenski pisati, pa bi hoteli to znanje rabiti v izdajo svojega naroda. To težavo tudi zdaj še niso premagali. Ne ve se še, kdo bode tak list uredoval, niti kako mu bo ime. Pripovedoval mi je nekdo, da ga hočejo izdajati „popularno“ pisanega prav „po kranjski“ in da je v odboru konstitucionalnega društva že nasvetovano, naj se imenuje „Ta fraj Kranj“, in iz istega vira sem čul, da se je g. Dimitz bivši urednik „Laibacherce“ z nemško gruntovostjo vrgel na študije pater Marka Pohlinove starokranjske gramatike, da se za sodelavca kvalificira, ker vsega ne more pisatelj „Slave Slavjanam“ g. Dezman sam storiti.

Iz Krškega. 14. febr. [Izv. dop.] (Za stradajoče) v Krškem okraju je sklenilo naše pevsko društvo napraviti slovesno besedo precej, ko smo

brali poziv kranjskega dež. predsednika v „Slov. Narodu“. Dohodki se bodo za omenjen dobrodejen namen porabili. Program je: petje, govor, in tombola. Natančnejši program in koliko bode znašala vstopnina, to bode kmalu določeno in vam hočem objaviti. Beseda mora biti sijajna.

Ker bodo dohodki namenjeni za dobro delo, smemo upati, da bodo vsi naši sosedje brez razločka stanu in političnega mnenja naš koncert obiskali dobri stvari na ljubo.

Upamo, da se jih tudi iz okolice udeleži mnogo te naše besede. *)

Iz Novega mesta. 11. februarja. [Izv. dop.] Veselica, ktero je včerajšnji večer naša čitalnica v Škabernetovem poslopju napravila, se je prav dobro obnesla in je bila mnogobrojno obiskana. Družba se je izvrstno kratkočasila, posebno pa se je Škabernetova gospodičina s svojim govorom odlikovala. Želeti bi le bilo, da bi bile njene besede padle na rodovitna tla. Telegrami so došli od ljubljanske čitalnice, slovenske Maticе in metliške čitalnice, kateri je bil zavoljo svojega jedrnatega obsega posebno burno sprejel. — Ob enem pripominjam tu, da se je naša čitalnica začela, odkar se je preselila v svoje novo stanovanje, trebiti vseh življev, kateri so prej njeno delovanje zavirali, zraven tega pa jej je prirastlo lepo število novih družabnikov, poštenih meščanov. Ta zasluga se mora v prvi vrsti pripisati neutrudljivemu agitatorju za slovensko reč, kateri je že marsiktere domačina pridobil narodnej reči nazaj, g. Rozmanu, zavoljo česar mu moram zaklicati: živio!

Iz Dornberga. 12. febr. [Izv. dop.] Slovesno smo obhajali zadnjo pustno nedeljo obletnico v naši čitalnici in akoravno se je bilo vreme pokvarilo, bilo je ljudstva še precej v obilnem številu. Obiskali so nas goriški okoličani, posebno se moramo zahvaliti Rihemberčanom, Čer ničkovcem, Pervačkovcem in Renškovcem. Veselo je bilo videti mladeniče, dornberške pevce, ko so na oder stopili in nas s pesmimi navdušili; posebno so nas razveselili s pesmijo „Hajdmo bratje krog zastave.“ Potem so se vrstile deklamacije, ktere so prav izvrstne bile. Šaloigra se je igrala prav dobro. Po igri je bila večerja, pri kateri so dornberški pevci Rihemberčane in Čer ničkovce s petjem razveseljevali. Gospod Franc Leban iz Čer nič, vrli možak, je dornberškim pevcem napil. Drugih mnogovrstnih napitnic ni manjkalo. Po večerji je bila vojaška godba in ples, dokler se ni jutrajna zarja prikazala, ni bilo nam mogoče lo-

(Dalje v prilogi.)

*) Krško pevsko društvo je torej prvo, ki se je dejansko odzvalo našemu pozivu. Naj ga posnemljejo tudi druga slovenska društva in prirede vsak po eno veselico z vstopnino za blagi namen. Uredn.

se tiče volitve v zbor, vodil jih je dr. Rieger s Palackim in Brauner-jem vred; rečil je vse volitveno gibanje in v zboru bil mej poslanci glava, na katero so se češkega naroda oči obračajo. V zboru je Rieger precej od kraja govoril češki in nemški, da — si je Nemce kačilo to in če prav so nemške novine hudo udelavale. Narod pa se je veselil, zato ker je videl, da njegov staroslavni jezik nij kakov zamček.

Riegrova parlamentarna delavnost v češkem zboru in državnem je gotovo še vsakemu živo v spominu tako, da nij treba, da bi naštevati njegove posamezne zmage na tem polju. Rieger se je mnogokrat pokazal visoko omikanega državljana, nedosegljivega, neomajljivega govornika, ki nima sebi enakega v češko-slovanskem narodu, pokazal se je moža odločnega, pošteno svobodomiselnega. Tudi njegovih posameznih govorov ne naštejemo, niti tistih zakonov, ki je ali sam sestavil jih, v komisiji izdeloval, ali pa ki je se svojo ognjeno izgovornostjo pripomogel, da so jih prejeli, temuč omenimo naj samo dve zadevi, s katerima si je postavil nesmrtno slave spominek.

Znanstvena komisija je bila izdelala črtež, kako bi preustrojila politehniko in je nasvetovala,

da bi tehnika bila nemška, samo štiri predmete naj bi češki razlagali asistentje. A Rieger je v deželnem odboru to priglal tako daleč, da je zbor pred-se dobil načrt o utrakvistične reorganizaciji na politehniko. Tudi kasnejši zboljški na tem zavodu o zadevah narodne omike so bili Riegrove izbornosti izvor, tako da Čehi poleg Sladkovskega lahko največ Riegrovo zaslugo imenujé organizacijo tega češkemu narodu mnogostranski velevažnega politehniškega učilišča. V deželnem odboru je tudi silil, da hi se uredilo gledišče za češke igre. Odbor je hotel začasno gledišče odrediti v neke starej hiši in naposled je sklenil stavbo take hiše na šest let na Josipovem trgu z zakladdo 100.000 gld. Rieger je preskrbel, da so ti novi prišli v zalogo za zidanje začasnega gledišča, a s tem pogojem, da se o svojem času priredi k velikemu narodnemu gledališču kot pripravnišče za postranske potrebe. Ta načrt, ki nij brez boja v deželnem zboru prodril do zmage, odobrili so po hudem boju in v „sboru pro vystavěni národního divadla“ in Rieger je po črteži zidarskega umetelnika Ulmana to gledišče čudovito kmalu, v šestih mesecih, postavil tako, da je bilo popolnoma pripravno za odločeni namen.

Za takove zasluge na očitem in slovstvenem polju je Pražko mestno zastopništvo dr. Riegro žé 30. dan septembra meseca 1849. leta Pragi odbralo za častnega meščana, in po tem počestvenji je Rieger malo po malo postal častni meščan in občan v tisoč drugih občinah, in ves narod hvaležno spoznava njegove zasluge in slavi svojega neprestrašenega vodnika o vsakej priliki.

Češki narod se z neumorno zaupnostjo ozira na tega politiškega načelnika Riegro, opira se na-nj zvlasti v boji se svojim vragom in se bode zanašal nanj tako dolgo časa, dokler ne privojskuje svojih pravic, kar se zgodi in tudi mora zgoditi tako reš, kakor gotovo možak in junak, ki mu načeluje, zna voditi ga po pravem potu in streči mu s pravimi pomočki do živoslavne zmage.

Ko je lansko leto pod Hohenwartom zorilo Čehom boljše solnce, videli smo zopet Riegro kot pravega državnika in odločnega domoljuba.

Da bi Rieger dosti kmalu učakal svojega najsvetejšega prizadetja sad, to je: samosvojno češko krono, in da bi tega sadu uživanje bilo daljše, nego že traja kruti boj za samosvojstvo, — to oboje jakim Čehom in njih vodniku želimo in voščimo tudi mi Slovenci, — vsi in do čela njih bratje po duhu in krvi!

Po Svetozoru posnel L. Gorenjec-Podgoričan.

čiti se iz dvorane. Tudi naših Dornberčanov se je veliko naše veselice udeležilo, akoravno so bili popred naši čitalnici nasprotni. Mislili so nekteri pri odpretji naše čitalnice, da bode precej nehala, da udje odpadejo itd. Ali dokler je še kri v nas, ne odnehamo. Ako nam eden pogine, deset novih se nam jih rodi, mi Dornberčani smo zvesti, vneti za naš narod. To se vè da ljulika je že vmes, ali še tista bode iztrebljena in pod nogami po-teptana. Očitno hočemo okoličanom pokazati za naprej, da smo zvesti in da ostanemo zvesti slo-vanski sinovi, in da naša čitalnica postane zrealo in izgled vsim nasprotnikom in odpadnikom.

Kmečki fant.

Iz Zagreba. 15. febr. [Izv. dop.] Če bi se hrvatski narod in magjarski narod med seboj pogajala, bila bi se že zdavnaj pogodila. A elementi, ki so se kakor zid med hrvatski in magjarski narod postavili so: Deakoveci na Oger-skem in naši magjaroni. Dokler se ta zid ne bode porušil, še pomisliti ni na pošteno poravnanje in in trajno pomirjenje. Mi Hrvati se že dolgo bo-rimo proti magjaronom, pa tudi Magjari so že borbo proti Deakovcem začeli: zedinjeni bodedo nazadnje vendar to ligo raztvorili. Prihodnje vo-litve pri nas in na Ogerskem bodo njej konec in kraj naredile. — Pregovor pravi: kdor ima glavo, ima tudi klobuk. Preveden v naše sedanje poli-tično stanje, bi se ta pregovor glasil: dokler je narod še živ, se bode vedel tudi braniti. Životna moč našega naroda narašča vidno od dne do dne, in ž njo nadeja na končno zmago.

Včeraj t. j. 14. je bil baje Lonyay na Du-naji ter kralju referiral, kako stvari na Hrvatskem stoje. Še denes pričakujemo kaj približjega izve-deti o uspehu ali neuspehu te Lonyayeve audi-jence. Če je res, da bo — kakor se sploh go-vori — Mikšič naimenovan velikim županom za-grebškim, Dutkovič velikim županom reškim, Šte-fica Hrvoič velikim županom varaždinskim, Cekuš velikim županom požeškim, in če je res, da bo Julče Kreivoj Šuhajev mesto zauzel, potem je vsakemu jasno, da je Lonyay vladno kr-milo potisnil v roke naj ljutejšej ma-gjaronske frakciji. Tako niti Rauch ni po-stopal! Situacija je denes taka, da daljnjeja od-laganja in premišljevanja ne prenaša več. Zato pa tudi vsako uro tako rekoč prečakujemo spremembe v osebji naše vlade. Narodna stranka se naj skrajnejše magjaronske frakcije še naj manje boji. Ona ve, da so gori našete kreature sovražene v narodu, ter da niso v stanji vladne me-hove niti za polovico s svojim „ženjem“ na-polniti. Tej frakciji magjaronske stranke manjka za predstoječe volitve — in samo na te je denes vsa akcija obrnena — tega, kar Nemce pravi „schlagwort“, s katerim bi se dali volileci zmaniti. S čim tedaj bode ta frakcija pred narod stopila? — S čim! Z bajoneti. — Kakor se čuje, so razni vojskinci oddelki že na potu v Zagreb in sploh na Hrvatsko. Vreme na vgodno pomlad kaže!

Še ni Vakanović imenovan za najvišjega či-novnikov naši zemlji, ali ni dvombe, da bode. S tem pa Magjari Hrvate na novo v lice udarjajo. Kajti kdo je Vakanović, kaj zastopa? Obzor pravi denes, da ko bi v Hrvatsko poslali kakega ge-nerala — bilo bi naravnjeji. Generali vsaj zastopajo eno idejo, to je avstrijsko, ali dinastično. Vakanović pa nema nobene ideje, nobene stranke. On zastopa svoj trebuh, drugega nič. Bach, ki je vendar take brezvoljne kreature kakor je Va-kanović rad rabil, ako so bili zmožni za delo, odstavil je bil Vakanovića zaradi nezmožnosti. In v umazani aferi limitosoli, ko so Rauchianci drli hrvatsko ljudstvo kar po krajcarjih, tudi Va-kanović ni nedolžen. On kot vrhovnik financij je moral vedeti in znati za Rauchove lumparije, pa je molčal — torej tata skrival. Rauch je rekel o nekterih ljudeh na Hrvatskem: morajo iti z me-noj, če ne, pojdejo v (kaznico) Lepoglavo. En tak ki je moral iti, je Vakanović — zdaj namestnik kraljev! Tudi on bode zaradi limitosoli pred sodom enkrat odgovarjal.

Iz Ptujja. — Deželni odbor štirski pri-govoril je vladiko sekovskega in labodskega, da sta ukazala podredjenemu duhovništvu sestavljati in spisovati obširna, na zanesljive listine in istin-ske podatke opirajoša se spričevala o siromaštvu, t. j. razkaznice o krajni pristojnosti in premoženj-skih razmerah oskrbevancev v bolnišičih, postavimo v graškem, mariborskem, ptujskem, varaždinskem itd. Nalagati neprijetne dolžnosti ni težko, a drugo je iste izvrševati, kar bi naj pomislili dotični po-glavniki. Potrebne k temu sitnemu poslu tiskanice razposlane so od doželnega odbora župništvom samo nemške, češ, da tudi v primeru pomore du-hovščina tujiti slovenstvo. Ne hote izdajati in pro-dajati milega nam našinstva črtali smo sami take obrazce dajajoči jim slovenske besede; vendar ta vaja mnogokrat ponavljana donaša obilno neu-godnosti in mori zlati čas, zatore učinjen je bil poskus poprositi deželno odpravištvu za slovenske tiskanice, toda mesto teh dostavljen je prosilec dopis deželnega odbora veleči, ka dosle sbog tega, ker se ni popraševalo po takih slovenskih razkaz-nicah, niso dale se natisniti, pomnoži li se popit, hoče deželni odbor oskrbeti natisk s slovenskimi besedami itd. V Gradci dne 13. prosinca 1872. V od-sotnosti g. deželnega glavarja grof Kuttulinsky. Broj 346.

Tako nepravilno se metla z nami Slovenci v najvišem deželnem uredu, mi bi naj popraševali in zahtevali slovenske tiskanice, a nemške nam se pošiljajo brez ikakvega glašenja: čudni to modri-jani in ljubitelji narodne ravnopravnosti ter kla-njaveci 19. §. prenapeto objemljajočih grudenske dr-žavne osnovne zakone; ne vedo li, ka je spodnje Štirsko slovensko? ni li jim znano, ka nam za-akonik donaša postave v slovenščini? so li jim se na dno kvarne pozabljivosti prekopičeni govori in zahtevi stavljeni pogostoma od naših slovenskih poslancev v deželnem zboru graškem in sicer ravno v temistem deželnem hramu, kder odbor razpolaga s svojimi uredovnicami. O volitvah se je vedelo, ka na malem Štirskem žive Slovenci, ker v bliskovi hitrini so letali črni lažipisi v slo-venskem jeziku vzprhetavši iz Gradea, sedaj pa bi se vzpet naj glasil, ka smo! Ako še Slovenec drtinico zdravega razuma zmaga, ne dobite nas več na pogubni led, še osel take poskušnje ne ponavlja. Vaša očinska skrb za nas že nam je preobčutljiva.

Sicer iskreno in resno nasvetujemo vsem na-rodnim duhovnikom uredjuočim, naj se mahoma in brez odloga oglasijo pri deželnem odpravištvu za dotične slovenske tiskanice, da deželni odbor tem pōtem primoramo na spolnitev danega obeta. *) Črstve in odločne volje je treba, da zbrisemo črno pego, zagrešivši jo sami: rešilo ali prepad, polu-tanstvom se dičijo megi in magarei.

Dozdeva se, ka okrajni šolski svet ptujski, bodi iz svojega nagona ali podbujan preskušanim modrijanstvom učiteljskega društva, v področji svoje uredne delavnosti in še včasih tudi izvun njega hodi in se spreha ja v podobi živega hrasta. Dokaz. Od dne 20. gradna 1871. razposlalo je krajnim šolskim svetovalstvom tale razglas: „Kraj-nim učilniškim svetovalstvom se tem naznanja, ka vsled sejnega sklepa od dne 18. listopada 1871. ima prenehati ponavljavni pouk, kar se naj na-vesti šolskemu voditelju.“ — Ima li naveden šolski svet pravico tak sklep skončati, ne moremo posneti iz §§. učilniških zakonov, ptujski svet se gotovo točno zaveda obsežja svoje oblasti. — Dosle je mnogo truda bilo porabljeno na potrebni zboljšek ponavljavnega pouka, kar je povse jasno, ker mladezen od 13—16 leta je najpotrebnejša nekega moranja na ponov prisvojenje že si tvarine, da se ne izkadi, inači za leto dni premine vse velikoj mōko nabrano blago. Koliko so se Slomšek potili za ta popravek, ponovilo spisali, a sedanje okrajno svetovalstvo, ali da jasneje povem, sedanje škol-

*) G. Hermana, poslanca ptujskega okraja in dežel-nega odbornika že smo v tem listu prosili, da bi nam račil oskrbeti slovenske razkaznice.

ništvo, skaziposelnštvo neke namenjene, toda puhle, vsaj otle omike in jako plitve razumnosti podsekalo je mlade korenine temu krasno napre-dujočemu in prilično se razvijajočemu početju, za-tekno krepilno izvirnico svetle bistrice. Kdor šče se drzne resniti, ka so te bire narodni zneverjenci za zdravo omiko, blagost in srečo slovenskega naroda, ne zasluži druga, nego li da mu se v zobe smeje. Vzgjajalnost jim naročito moramo nekati, vsaj inači ne bi bili priporočali ali glasovali za take učne knjige, ktere se navpik križajo s pra-vili pametnega vzgajalstva. — Dušljiva dušna mračina se je zavalila na ljudsko učiteljstvo, ktero ognjeno motnim meglovjem šuple nadutosti, ovito in prepleteno nemškutarskoj mreño ne vidi in ne prepozna žalibog več svoje prave in častne na-loge. Narod razdražen in prebojen primarja se v narodne roke položiti pouk in vzgajo slovenske mladine.

Iz Dunaja. 15. febr. [Izvir. dop.] Eden izmed slavnih sedmih modrijanov grških, Pitakos, (če se ne motim), si je izbral za svoj izrek be-sedo: „*ἴσως καὶ χρόνος*“ — „vse ob svojem času.“ In „Novice“, moniteur, ki ima oblast nad našimi kranjsko-slovenskimi štirimi poslanci v državnem zboru (Črne se mi zdi tako samostalen, da ima eno nogo v taborji drugih „südländer“-jev) — dale so onim sitnežem, ki „pišejo“ v Mariboru, v Go-rici, na Dunaji, ali v Pragi, razumeti, naj vendar čakamo, ob svojem času bodo že storili kar je prav, t. j. menda, iz državnega zbora domu šli. In mi smo dobri ljudje, ubogljivi, poslušni, pokorni, pohlevni, radi čakamo, radi verujemo — saj smo Slovani, potomci onih očetov, ki so vedno potrpljivo čakali, da jim je voda do grla prišla in jih zalila. Tako bodedo tudi pričakali, da se povrnō naši poslanci na „sveta tla domačije“, kakor je nekdo v Vašem listu pisal. To se ve, da moramo — žalibog — bolj na Poljake paziti, na Poljake, kteri so nas Slovence pred dvema letoma v enem svojih listov zmerjali, da smo samo „filologi“ ne narod. Ali slovanska potrpljivost vse premaga. Torej pogledimo zopet, kako stoji, kedaj bodo šli naši zavezniki Poljaki, kedaj bo „pravi čas.“ Vi-deti je, da se bliža.

V zadnjem ustavnem odboru so Poljaki po Grocholskem zopet enkrat izpregovorili. Povedali so, da za volilno postavo „za silo“ nečejo glasovati. Po tem tacem ne bodo glasovali tudi Slo-venci in Tirolci; Dalmatinci pak, — dasi so njih voditelji nezanesljivi ker se za svoje službice (Danilo) boje, vendar tudi ne morejo. Tako se bode ta postava pokopala, ker ne dobi dveh tre-tjin. To bode prvo parlamentarno pobitje Auers-pergovega ministerstva in bode moralo na zgorej (da si so „zgorej“ čudni gospodje) veliko vpljiva ineti. — Iz govora, ki ga je imel Auersperg v ustavnem odboru, kjer je svoje verne tolažil, da ne more svojih planov na veliki zvon obešati, da naj torej imajo potrpljenje ž njim, — kakor tudi iz govora bivšega ministra Brestla, ki je izrekel, da ne more vedeti; kako bi vlada mogla prvo svoje dete direktne volitve za silo k življenju obu-diti, vidi se brezup, poparjenost, negotovost v vladnih krogih. Tako naposled ni treba niti po-sebno na to gledati, da se Poljaki kisle drže, ker so jim ustavoverci resolucijo po judovsko obrezali in so jim „rekli, da jim bodo kamen spekli“, na-mesto kruha. — Zrak je tu nezdrav, Vaš dopisnik boleha, pa vendar misli, da bo dalje živel nego ta rajhsrat, torej potrpite in naše poslance — zdravi so vsi — boste imeli kmalu doma, mo-drejše pred bogom in pred ljudmi.

Politični razgled.

Dunajsko ministerstvo ne more svo-jega srda skrivati, da njegovo prvo spočeto dete direktnih volitev za silo že pred porodom umira. Uradna „Wiener Abendpost“ si namreč izrek nove „Presse“ prisvaja, ktera se je nad Poljaki hodo-vala, da nečejo glasovati za to proti njim obr-

nenost postavo. Isti uradni list konstatira, neednost v vladni ustavovorni stranki.

Včeraj ste imeli obe zbornici državnega zbora sednici. Dnevni red je brez vse važnosti.

Z delegiranjem nemških porotnikov za razsodbe v pravdah českich listov je celo „Tagesbote aus Böhmen“ organ praških kazinoveev, najbolj zagrizenih nasprotnikov česke politike, nezadovoljen. List pravi, da je samo dvojno mogoče kot nasledek delegiranja nemških porot: ali bodo česki uredniki obsojeni ali pa oproščeni. Ako jih Nemci kot porotniki obsode, bode to med Čehi najhujšo srditost nad Nemci napravilo; ako pa bodo česki uredniki pred nemškimi porotniki oproščeni, potem bodo Čehi lahko ljudstvu rekli, da celo pošteni Nemci priznavajo njih politiko. „Iz političnega razumljenja bili bi želeli, pravi „Tg. a. B.“ da bi ne bilo do tega prišlo.“ — Vidi se, da se Nemci boje in da se počasi tudi v njih pamet zbujajo. Toda na Dunaji jim ni za to, ali s tem, da nemške porotnike komandirajo k obsodbam českich urednikov, množe srd med narodnostmi, ker sedaj odločilni krogi na Dunaji (po resničnih besedah Greuterovih) od prepira med narodnostmi žive.

V Peštu je bil 15. t. m. urednik srbske „Zastave“ Stefan Popović pred sodnijo. Tožil ga je grof Andrašić zastopan po prvem javnem državnem tožitelji. Predmet te pravde je bil članek, ki je bil lansko leto v „Zastavi“ pod naslovom „front Reformi“, in v katerem se zdanji avstrijsko-ogerski prvi minister Andrašić obdolžuje, da je skrivno umoril srbskega kneza Mihajla. Obtožencu ni bilo pripuščen dokaz resnice poskušati. Naravno je po tem, da so ga magjarski porotniki obsodili, dasi niso bili enoglasni, ker glasovali so trije za „nekriv.“ Urednik je obsojen na pol drugo leto ječe in na 500 gld. globe. — Občinstvo je godrnjalo čuvši to sodbo.

V Nemčiji se novine pečajo skoro samo z zadnjimi govori naenkrat „liberalnega“ kneza Bismarcka, ki je cerkvi vojsko napovedal. Med tem ko se liberalni listi zibljejo v nadi, da bode novo protestantsko nemško cesarstvo zlomilo ves vpliv Rima v Nemčiji, zbira se katolištvo v odločen odpor in nahaja pomoč celo pri protestantskem junkerstvu in fevdalizmu. Kmalu Nemčija ne bode tako posebno „edina“, — proti čemur mi ne moremo ničesa imeti, ker v notranje boje zapletena vsaj ne bode mogla po svoji naturi čez meje segati prej nego se Slovanstvo okrepi.

Razne stvari.

* (Upravni odbor „Narodne tiskarnice“) je imel 14. februarja v Ljubljani sejo, pri kateri je nazočil ali po pooblastilih zastopanih bilo 13 odbornikov. Sklenila se je kupna pogodba z lastniki tiskarne Fr. Skaze in dr. v Mariboru, po kateri tiskarna s pravom založništva „Slov. Naroda“ in „Zora“ pride v last delniškega društva. Gg. delničarja Fr. Sovan ml. in B. Jentl, oba trgovca v Ljubljani, sta s vso natančnostjo radovoljno pregledala kupčijske knjige tiskarne ter poročala odboru o njenem stanju, ki se je našel popolnoma ugoden. Potem je odbor tudi sklenil, kot najhitreje v Ljubljani tiskarno ustanoviti, da bi mogoče bilo, še pred drugim polletjem „Sl. Nar.“ in „Zora“ v Ljubljani izdavat.

* (Devetnajsta predstava dramatičnega društva) v deželnem gledališču v Ljubljani bode jutri v nedeljo 18. t. m. Igrala se bode prvokrat nova burka „Prvikrat v gledališču“ v kateri je prevzel glavno nalogo g. Noll in se ponavljala opereta, ki je prvokrat pridobila vseobčno pohvalo, „Pot po nevesto“. Burka spada med boljša dela te vrste in ima mnogo komičnih prizorov, o opereti pa je že znano, da je bilo resnično, ko se je napovedala kot najboljša, kar jih je dramatično društvo še predstavljalo, tedaj je pričakovali, da se gledališče do dobrega napolni, kar

je tudi potrebno, ker ravno ta opereta prizadeva zaradi izvrstnih kostumov društvu mnogo stroškov.

* (Odhajajoči učenjaki.) Slovencem, ki so na Dunaji vseučilišče obiskovali, in vsemu učenemu svetu dobro znani profesorji: zgodovinslovec Jäger in Aeschbach in jurist Jhering, bodo zapustili dunajske učne stole. Prva dva stopita v pokojni stan, zadnji pa se bode preselil na vseučilišče v Göttingen. Studentovstvo se pripravlja za svečanosti v slovo svojim učiteljem.

* (Iz Postojne) se nam poroča po prijateljski roki, da je beseda na čast Vodniku izpadla prav izvrstno. Vse točke skoraj preobširnega programa so se vršile v splošno zadovoljnost, le bi bili pri komičnem prizoru želeli malo manj debelih izrazov in gestikulacij. Igra „Kdor prej pride prej melje“, nima ravno posebne splošne vrednosti in je le bolj za notranjske kraje zaradi svoje lokalnosti zanimiva. Predstavljala se je dobro, posebno omeniti pa gre v prvi vrsti gospodično Krajnerjevo Poloneo, ki je bila živahna temnooka ciganka in bi tudi na večem odru z najboljšim vspehom smela nastopiti, isto tako g. Ditrih, kteremu gre sploh največa zaslug za marljivo delovanje postojnskih diletantov. Prav dobri ste bili še gospodičini Ditrihova in Lavrenčičeva in gospoda Silvester in Penko. Ostali predstavljalci so pripomogli v svojih nalogah k dobremu vspehu cele igre. Ples je bil prav živahen in se je zbral tako lep venec krasotic, da človek ni mislil, da je v obližji pustega krasa, timveč, da je v prijetnem lepem vrtu. Do ranega jutra je rajala mladina in marsiktero srce je bilo zadeto od ljubezni bridke pušice. Gostov je bilo iz vsega Notranjskega obilo in tudi Ljubljanskih gostov je bilo petero nazočih.

* (Za štipendije za učiteljske pripravnike) je ministerstvo uka določilo za Koroško 5000 gld., za Kranjsko 4000 gld.

* (Cesarjevič Rudolf) je v Budi za kože zbolel, pa bo kmalu zdrav.

* (M. Čajkovski), poljski romanopisec, po nekterih prevodih (na pr. Gorenjčevem „Kirdžali“) tudi Slovencem znan, poljski emigrant, soudeležen v magjarskem uporu l. 1849, pobegnil je bil v Turčijo, tam se pomuhomedanil in je general dveh kozaskih regimentov. Njegov sin je bil pobočnik v turški vojski. V poslednji čas je padel pri sultanu v nemilost in je bil odpuščen. Kakor iz Varšave „Slezkim novinam“ pišejo je stari Čajkovski svetoval sinu naj gre k ruskemu carju in naj stopi v rusko vojsko, — v katero so ga tudi vzeli. Stari Poljak je sinu svetoval to iz tega vzroka, ker se je prepričal, da po padu Francoske mora za Poljake samo — od Rusije rešitev priti.

* (Opravke pri svetovni razstavi) na Dunaji l. 1873 bodo izvrševale posebne komisije, katerih število znaša za Česko 5 z 257 udi, za Moravsko 2 s 132 udi, za Šlesko 1 s 53 udi, za Galicijo 3 s 178 udi, za Bukovino 1 z 20 udi, za gorajo Avstrijsko 1 z 51 udi, za Saleburško 1 s 27 udi, za Tirolsko in Vorarlberško 4 s 144 udi, za Štajersko 3 (v Graden, Leobnu in Mariboru) s 130 udi, za Koroško 1 z 49 udi (v Celoven), za Kranjsko 1 (v Ljubljani) s 43 udi, za Dalmacijo 4 s 116 udi; vkup 28 komisij z 1278 udi. Imena udov teh komisij so za nekatere dežele znana in vidi se, da se je gledalo samo na Nemce in nemškutarje. Na Štajerskem je imenovan v komisijo samo eden Slovenec (dr. Močnik v Graden), vsi drugi so vzeti iz naših nasprotnikov. Na Českem bode sedelo v komisijah 20 Čehov in 242 Nemcev. Pravičnost vlade se kaže tudi tu v vsej svoji lažnjivosti.

* (Car — tesar.) Mestni zbor v Londonu je napravil na mestu, kjer je stala nekdanja ladjetovornica, v kateri je ruski car Peter Veliki delal, sledeč spominski napis: „Kot ladjetesar je delal na tem mestu Peter, ki je pozneje car vseh Rusov bil in Peter Veliki postal.“

(Mrlič zgorel.) V Pragi je te dni umrl deželni arhivar Erben. Po noči so pustili njegovo

truplo v lepo okinčani mrtvaški sobi brez varuha in od sveč, ki so okolo odra stale se tančica užje in k malu je bila cela soba v ognju. Mrlič se je hudo osmodil in v sobi je vse zgorelo, še celo strop je ogenj tako poškodoval, da so ga morali razdreti. Mrliča so potem v drugi sobi na oder položili in drugi dan pokopali.

* (Uvoznino za svinje) iz Srbije misli avstroogerska vlada določiti na 5 gl. za glavo, Srbski listi so s tem nezadovoljni, pravijo, da hoče Avstrija srbskemu trgovstvu škodovati, pa našla bode Srbija, pristavljajo beligradske novine, dosti drugih cest za trgovanje z Evropo, ako se jej avstrijske ceste zapro.

Za stradajoče slovenske brate na Kranjskem,

v okrajih Postojna, Krško, Litija, Logatec, Novomesto in Črnomelj, kjer vsled slabe letine in toče žuga ubožnejim prebivalcem lakota, prišli so nam vsled zadnjega poziva v „Slovenskem Narodu“ dalje sledeči darovi od slovenskih narodnjakov:

Prenesek	60 gld. — kr.
Gosp. Jakob Krušič, kaplan v Polčanah	2 „ — „
„ dr. A. Magdič	1 „ 70 „
Gospa Josefa Magdič	— „ 50 „
Gospodičina Alojzija Magdič	1 „ — „
„ Sofija Magdič	— „ 80 „
„ Ivana Magdič	1 „ — „
Skupaj	67 gld. — „

Dunajska borska 16. februarja.

Napol.	9 „ 03 „
Srebro	112 „ — „
C. k. cekini	5 „ 43 „

„SLAVIJA“

vzajemno-zavarovalna banka v Pragi.

I z k a z

izgotovljenih zavarovanj za čas od 15. vel. travna 1869 do 31. grudna 1871.

A. Oddelki zavarovanja za življenje.

Oddelk I. (Zavarovanje za doživetje.)

Število družabnikov 126	
Zavarovana istina	93.950 gld. — kr.
Zavarovalnina s postranskimi plačili	9.170 „ 90 „
Škode	219 „ 69 „

Oddelk II. (Zavarovanje za smrt.)

Število družabnikov 14529.	
Zavarovana istina	6.925.658 gld. — kr.
Zavarovalnina s postranskimi plačili	274.812 „ 54 „
Škode	12.281 „ 82 „

Oddelk I. & II. (Zavarovanje dohodkov.)

Število družabnikov 10.	
Zavarovani dohodki	2.400 gld. — kr.
Zavarovalnina s postranskimi plačili	861 „ 06 „
Izplačani dohodki	— „ — „

Oddelk III. (Društva vzajemnega podedovanja.)

Število družabnikov 12564.	
Vpisana istina	2.601.943 gld. 50 kr.
Vloge s postranskimi plačili	562.855 „ 35 „

B. Oddelki življenjskega zavarovanja.

Oddelk IV. (Zavarovanje proti škodam po požaru.)

Število protipisov 58815.	
Istina	48.587.045 gld. — kr.
Zavarovalnina v gotovosti in menjicah s postranskimi plačili	810.905 „ 91 „
Škode na vlastní račun	65.104 „ 08 „

Oddelk V. (Zavarovanje proti škodam po toči.)

Število protipisov 11846.	
Istina	6.378.685 gld. — kr.
Zavarovalnina v gotovosti in v menjicah s postranskimi plačili	114.425 „ 19 „
Škode	76.923 „ 23 „

Za časa dveh let in 7½ mesecev je tedaj sklenila „SLAVIJA“ 79.890 zavarovanj za istino 67.589.650 gld. 50 kr., z dohodki 1.773.030 gld. 95 kr., deloma v gotovem denarju, deloma v menjicah. — Vse škode znašajo 154.628 gld. 92 kr. (32—1)

Epileptični krč

(božjast)

zdravi pismeno z zdravilom, ki je že več ko sto ljudem pomagalo

A. Witt,

(60—21)

Linden-Strasse 18, Berlin.

okolico.

Dovolimo si slavnemu občinstvu naznaniti, da se je ravnokar podal naš potovalni zastopnik

gospod Josip Ambrožič

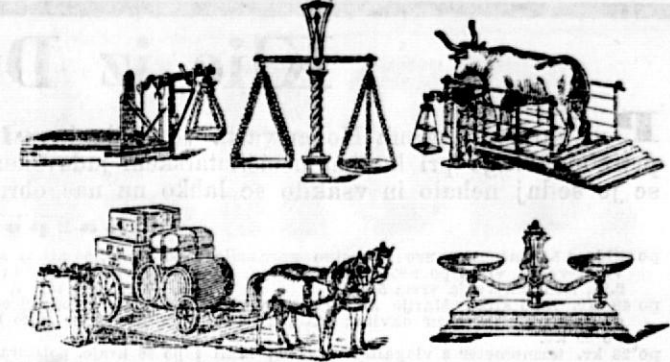
v imenovane kraje, in prosimo, da ga slavno občinstvo pri njegovem početju po moči podpira, kakor tudi vsakršna razjasnila, tikajoča se varvvanja od njega zahteva.

V Ljubljani, dne 15. svečana 1872.

Glavni zastop vzajemno-zavarovalne praške banke „SLAVIJA“ v Ljubljani.

(33—1) Jan. Lad. Černy.

Kovane uradne preiskavane **decimale vage** četiroglata oblike:
 Nositeljna moč: 1 2 3 5 10 15 cent.
 Cena, gid.: 18 21 25 35 45 55.
 Nositeljna moč: 20 25 30 40 50 cent.
 Cena, gid.: 70 80 90 100 110.
Balancirne vage:
 Nositeljna moč: 1 2 4 10 20 30 fnt.
 Cena, gid.: 5 6 7.50 12 15 18.
 Nositeljna moč: 40 50 60 70 80 fnt.
 Cena, gid.: 20 22 25 27.50 30.
Vage za šivino z železnim obročjem in utegi (gevihti):
 Nositeljna moč: 15 20 25 30 40 50 cent.
 Cena, gid.: 150 170 200 230 300 350.
Motne vage:
 Nositeljna moč: 50 60 70 80 100 cent.
 Cena, gid.: 350 400 450 500 500.
 Nositeljna moč: 120 150 200 300 cent.
 Cena, gid.: 600 650 750 900.
L. Bugany & Comp., fabrikanti vag in utegov. Dunaj, mesto, Singerstrasse Nr. 10.

Dalje vse sorte druge vage in utegi.
 Narčilom proti pošiljanju denarja ali na poštno poduzetje ustreže precej: (11—66)

Jaz Viljelmina Rix

tukaj javno izrekam, da sem kot udoma ranjk. dra. A. Rixa že osem let edina in sama izdelovalka prave in nepokvarjene original-paste **Pompadour**, ker le jaz poznam skrivnost pripravljanja. S tem torej naznanjam, da se odsehal omenjena pasta Pompadour nepopačena dobiva le v mojem stanovanju na Dunaji, Leopoldstadt, grosse Mohren-gasse 14, 1 Stiege Thür 62; svarim, naj se nikjer drugje ne kupuje, ker zdaj nimam ni depota ni filiale in

Prava **Pasta Pompadour.**
 Ko bi ne imela zaželjenega vspeha, bo se denar brez ovir nazaj poslal.

sem vse depote raz pustila zaradi ponarejanja. Moja prava pasta Pompadour, tudi **carobna** pasta imenovana, nikdar ne ostane brez vspeha, ki je vzvišen nad vsako pričakovanje edino **garantovano** sredstvo za hitro in nezmotljivo odpravljanje vseh mozoljev na obrazi, sajevcev, peg, šinj in ogorcev. Garancija je tako gotova, da se denar **retour** pošlje, ko bi vspehi izostali. Piskere te izvrstne paste s podukom 1 gid. 50 kr. a. v. (19—19)

Zahvalna pisma se ne razglajajo.

(49—6)

Papiere, Visitkarten, Petschafte und andere Schreib-Requisiten.
 Alles feinsten Qualität zu nachstehenden Spottpreisen.
 Motto des Hauses: Auch billige Waare kann gut sein.

Frans. Briefpapiere
 mit Gratif. - Einpressung jeder beliebigen Namen, Buchstaben und Zeichen.
 100 Stück Oktav, fein weiß, f. 1.45
 100 " " engl. gerippt ober linirt, f. 1.65
 100 " " gerippt, in vielen Farben, f. 1.75
 100 " " Quart, fein weiß, f. 1.85
 100 " " engl. gerippt ober linirt, f. 1.90
 100 " " Couverts, Oktav, weiß, f. 1.30
 100 " " f. Oktav, gerippt, farb. Pap., f. 1.50
 100 " " farbig, gerippt, f. 1.55
 100 " " von innen emaillirt, f. 1.60
 100 " " für Quart, gerippt, farbtes Papier, f. 1.65
 Zwei hübsche Buchstaben sammt Krone in dem modernen vertriebenen Farbenbrud kosten auf 100 Papieren, Monogramm, 30 Ktr.
 100 Couverts Monogramm, 30 "

Ein praktisches billiges Geschenk ist die neue Schreibapparatur aus Bronze, bestehend aus 10 Stücken, und zwar: 1 Schreibzeug, 1 Federhalter, 1 Beschriftungs-, 2 Schreibblätter, 1 Thermometer, 1 Handlenker, 1 Feuerzylinder, 1 Federwischer und ein Schraub- und Wirtzger. Alles sehr hübsch und elegant angefertigt und kostet bloß 3 fl.
Neu erfundenes Tinten-Pulver.
 Nur durch Beimischung von Wasser erhält man die ausgezeichnete Glanzfarbe. 1 Schachtel für 20 fr.
Vorlagen für gewöhnliche und kalligraphische Schriftübungen, für Lehrer und Schülern wertvoll. 1 Heft, kleines Format, mit 12 Schriftarten, kostet 10 fr. 1 Heft, großes Format, mit 20erlei Pracht-Schriftarten 65 fr. — Vorlagen, um schnell geübten zu lernen, neueste Methode, für Anfänger und Dilettanten, in mannigfacher Auswahl. 1 Heft 10, 15, 25 fr.

100 Stück Visitkarten
 auf Doppellad, f. Lithographie, neueste Schriftart f. 1. — dieselben, feinst mit schwarzem Druck, f. 1.50
Stahlfedern.
 Regulator - Federn zum rechten für jede Hand und zu jedem Papier, 12 Stück, f. 24 fr.
 1 Dtzd. englische, in 12 der besten Sorten, f. 10 fr.
 12 " (ein Carton) in einigen Sorten, f. 80 fr.
 12 " Aluminium-Federn, geschützt gegen Rost, f. 80 fr.
 1 " Kautschuk-Federn, angeg. in ihrer Art, f. 10 fr.
 Die berühmte vorzügliche **Magnam bonum** Feder, für jede Hand passend, sammt Federhalter 12 Stück 15 fr.
 1 Bleistift, gute Sorte, 10, 15, 25, 35, 45 fr.
 1 " Federblei, 10, 15, 20, 30 fr.

Ein complete Zeichenschule
 in 6 Heften, von einem hervorragenden Zeichenmeister herausgegeben, vom ersten Strich angefangen in systematischen Abtheilungen bis zur jünglichen Vollendung der Zeichnung. Für die bildende Jugend besonders zu empfehlen. Alle 6 Hefte kosten bloß 20 fr.
Mitralleusen-Bleistift.
 Dies ist ein sterlicher, kugelförmiger Maschinen-Bleistift, in beiden 6 Hefenläufen sich drehend. Bleibt er für mehrere Monate bestehen. 1 Stück kostet bloß 20 fr.
Das neue Schreib-Rouleau
 aus Buchenholz, sehr elegant, leicht unterzubringen. In daß es auch für Schüler geeignet ist, mit dem Inhalte in feinsten Qualität: 1 Schreibzeug, 1 Federhalter, 1 Grabon, 1 Lineal aus Bein, 1 Maßlein, 1 Petschafte, 1 Radir-messer, 1 Stück Siegelad, 1 Radirgummi, 6 Stück Federn, zusammen 5.00 fl. 1.70.
Schultaschen für Mädchen und Knaben.
 1 Stück sammt Riemen, ein'ach fr. 40, 50, 60.
 1 " dieselbe aus Leder, fr. 60, 80, 90.
 1 " Mädchen-Schul-Portefeuille, fr. 90, f. 1. 1.20.
Der beste Federwischer.
 Ein hübsches Vorgefaßtes, mit Borsten gefüllt, welche die schmutzige Feder mit einmal abstreifen helfen und reinigt. 1 Stück 40 fr.

Der schöne Federhalter.
 Ein feinst filigran gearbeiteter Federhalter aus Bein, versehen mit einer interessanten Mikro-Photographie. In zu haben um den Spottpreis von 25 fr. per Stück.
Feinst gravirte Petschafte
 mit schönster Schrift.
 1 Stück mit 2 Buchstaben sammt feinstem Stadel 50 fr., ohne Stadel 30 fr., ganz ohne Stadel 20 fr.
 Buchstabenpressen sammt Namen, feinst ausgeführt, f. 2.80.
 Stempelrollen sammt Bleistift, Fett und Pinsel f. 4.50.
 Die neuesten Selbstbesuchungs-Stamprollen machen 1000 Abdrücke mit einmal Kränken der Maschine, das Praktische für Kemter oder Komptoirs, 1 Stück sammt feinsten Gravirung f. 6.50.
 Die schönsten Namenstags- u. Gratulations-Karten, reich ausgestattet, 1 Stück 5, 10, 15 fr., extrafeine Sorten mit feinst parfümirtem, ewig duftendem Klebpostler, 1 Stück 20, 30, 40, 50 fr.
 Die unverwundlichen elastischen Rechen-Tafeln, 1 Stück fr. 5, 10, 15, 20.
Schreibe-Mappen
 klein, Oktav-Format, ohne Einrichtung mit Schloß f. 1.20, f. 1.50 1.80. Dieselben mit kompletter Schreib-Einrichtung 1 Stück f. 2, 2.50, 3.50, 4.50. Große Quart-Format ohne Einrichtung f. 2, 3.50, 4.50. Dieselben luxuriös ausgestattet f. 4.50, 5, 5.50.
Briefsiegelmarken,
 welche wegen ihrer Bequemlichkeit, Billigkeit und ihres sicheren Verschlusses den Blättern und dem Siegelad vortuzusetzen sind, in feinsten Qualität, mit beliebiger Firma, Wappen, Namen oder Monogramm, 500 Stück f. 1.20, 1000 Stück f. 1.60.
Papeterien.
 Eine schön ausgestattete Enveloppe, gefüllt mit verschiedenen Kurios-Papieren und Couverts, 1 Stück 25, 35, 50, 60, 80 fr., f. 1.

Tinte in allen Farben,
 jede Sorte 1 Flacon sammt Nadel, f. 1.50.
Beste Reisszeuge.
 1 Stück für Schüler 80 fr., f. 1. —, 1.20, 1.50.
 1 " große Sorte, komplett f. 250, 3. —
 1 Stück feinst für Ingenieure f. 2. —, 2.50, 3.50, 4.50.
 1 Birtel 20 fr., 1 Reißfeder 30 fr.
Farben-Kästchen,
 gefüllt mit feinen Oenigfarben, für Colorirungen oder auch Aquarell-Walereien. 1 Kästchen, gefüllt mit 12, 18, 24 Farben, 25, 35, 45 fr. 1 Kästchen, gefüllt mit feinsten Sorten, 12, 18, 24 Farben, 80 fr., f. 1. 1.20. 1 Stück feinen Haarpinsel 1 fr. und 2 fr. 1 Stück chinesischen Tuschk 20 und 30 fr.
Globusse
 für Schüler jeder Klasse, 1 Stück 50, 80 fr., f. 1. —, 1.20, 1.50, 2. —, 2.50. 1 Stück mit Mettlian f. 1.50, 2.50, 4.50, 6.50.
Notizbücher
 1 Stück, in Papier gebunden 5, 10 fr.
 1 " in Leinwand " 15, 25 fr.
 1 " Leder, feinst 35, 45, 65 fr.
 1 ewiges Notizbuch mit Pergament-Blättern, unverwundlich 45 fr.
Praktische Datumanzeiger,
 1 Stück für Rangieren 20, 30, 50 fr.
 1 " feinst, für Salons, 70 fr., f. 1. 1.20.
Copir-Pressen,
 beste, dauerhafteste und praktische Konstruktion, ein Stück f. 4.50. Copirbücher 4 500 Blätter 1.80, echt franz. Copirinte, 1 Krug 45 fr.
 1 großer Carton, 6 Stück feinstes Siegelad in diversen Farben bloß 15 fr.

In dieser Qualität **Wien bei A. Friedmann, Praterstrasse Nr. 26.**

R. Mayr-jev vesoljni čaj

zoper (52—10)
putiko in čiščenje krvi.
 Priznано izvrstno pomaga ta čaj zoper putiko, protin in trganje, zoper kronična spahnila na koži, odprte rane idt., in je zaradi izvanrednih vspehov kakor tndi zbog nizke cene vse enake predmete daleč prekosal, tako da je v kratkem času ne le na Stajarskem ampak tudi z sosednjih deželah na posebno dobrem glasu.

R. Mayr-jev balzam

za ude mazati.
 Hitro potolazi često jako hude protinaste, revmatične in ne-uzovne bolečine; za trganje v sklepkih in mišicah navadno znano pod imeni: bol v križu, zvinenje sklepkih kosti, trganje po udih, bolečina v bedru, tresenje, splošna slabost živcev, hromota, je imenovani balzam kot mazilo poseben pripomoček, ki se je že mnogokrat skazal in se ne da dovolj ceniti.

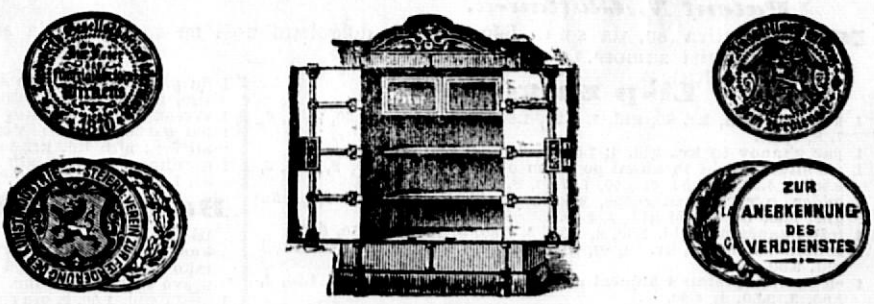
Cena enega zavitka čaja z navodom je **80 kr.** in **45kr.;** sklenica balzama za ude mazati **80 kr.** a. v. Manj nego en veliki zavitek čaja ali 2 sklenici balzama se po pošti ne pošilja.

Glavna zaloga in razpošiljatev za oba predmeta pri **Richard-u Mayr-Ji, lekarničaru v Gleichdorf pri Gradcu.**
 Zaloga za Maribor: J. W. König, lekarničar v Tegetthof-ovih ulicah; Celje: Baumbach-ova lekarnica; Gradec: Bratje Oberranzmeyer Drog. in J. Purgleitner, lekarn. „Pri Jelenu“; Dunaj: Pezold & Süss; Celovec: A. Beinitz, lekarna na starem trgu; Ptuj: Gosp. Karagyena, lekar; Ljubljana: M. Golob, kupčevalec z medic. zelišči, čaji in dišavami.

Medic. & chirurg. Dr. Jos. Vošnjak,

magister porodstva, praktičen zdravnik
 v **Ljubljani,**
 na sv. Jakobskem trgu v Virantovi hiši I. nadstropji, ozdravlja vse zunanje in notranje bolezni.
 Za bolnike iz dežele je gotovo doma vsak dan od 11—12 dopoldne in od 3—4 podoldne.
 Ozdravlja tudi pismeno.
 (26—6)

Pri razstavi v Gradcu 1870. I. s. ziato svetinjo nadarjena.

Prva štajarska e. kr. priv. tovarna (fabrika) ognja in vloma varnih **blagajnic [kas] za denar in pisma, miz za pisanje**
Vincencij-a Kanduth-a v Gradcu,
 tovarna: **Beethovenstrasse 21,**
 priporoča svoje iz najboljšega štajarskega blaga, s ključavnicami po posebnih patentih, in najsolidnejše dovršene izdelke, za ktere je porok, po jako znižani ceni. Proti primernemu vplačilu na olajšanje p. n. občinstva tudi plačila na svöte. Izključljiva prodaja pri **ANTON KORÖSI,** železninar, Griesgasse Nr. 10, v Gradcu.
 (43)

Klic iz Dunaja! Slovenci! Bratje!

Pod varstvom grofa Hohenwarta se je lani veliko slovansko podvzetje na Dunaji utemeljilo. Slovan ni več prisiljen, kupovati potrebno blago pri kakem nemškutarskem judovskem kupcu, kateri ga ne samo goljufava, temveč ga še zaradi njegove narodnosti zasmehuje. To se je sedaj nehalo in vsakdo se lahko na nas obrne in za malo denarja najboljšo, najsolidnejšo blago dobi.

Razpošiljamo vsak dan za povzetek:

po 1.54 salonske ure z realno garancijo vred, večja vrsta po 1.80, ure ki bijejo, po 2.95, 3.25; največja vrsta 5.50.	po 28, 46, 53 ali 84 kr. prodajamo najlepše pajkavce za gospe; najfiniši veljajo samo gld. 1.20, 1.48, 1.90, 2, 2.80.	po 4, 5, 8, 10 ali 15 kr. najlepši umetni ogenj, ki se lahko v vsaki sobi seže. On je brez duha in nevarnosti. Večji jako lepi veljajo 25, 30, 35, 40, 50. Cele kasete z vsemi sortami napolnjena, velika 154, večja 2.95, največja z vsemi mogočimi po 4.48, zraven tega nauk.	po 9 kr. ena škatlja, v kateri je 5 kosov najfinišnega pečatnega voska.
po 48 kr. lepo sliko Marije ali Jezusa v elegantnem pozlačenem okviru; manjše slike po 32 kr.	po 32 kr. fotografski album, lep po 60, 80 kr., 1.12, 1.34, jako lep po 1.74, 2.06, 2.33 z muziko 8.35—8.	po 19 kr. 100 dobrih jeklenih peres, najfinišne sorte 1 karton s 114 peresi 38, 50, 65.	po 25 kr. pravo orehovo olje, s katerim se lahko vsi lasje temno pobarvajo; velika steklenica 45 kr.
po 23 kr. termometer z vlagališčem vred; mali termometri s klobukom po 20 kr.	po 88 kraje. politura za hišno opravo, po kateri stara oslepela oprava v nekih urah inako lice dobi, ko nova. Velika steklenica 52 kr.	po 40 kr. ali 60 loterijska igra.	
po 1.30 in 1.80 najlepša urna verižica iz kolidničnega zlata, dolge verižice 1.80—2.60—3; najlepša 4—4.50.	po 1.70 dvanajst jednih priprav. Najboljša vrsta po 2.95, 3.80 kr.	po 20, 32, 51 ali 65 imamo najlepše garniture, broše in uhane v zalogi; najfinišne sorte 1.12, 1.43.	
po 68 kr. 6 velikih kosov finega, pravega glicerinskega mila; 1 funt 16 kosov najboljšega mandeljnovnega mila 37 kr.	po 83 kr. in 1.15 dvanajst žlic za jed, kakor za jemavnice 58 kr., zajemavnice za mleko 41 kr., 1 kuhinjski nož 35 kr.	po 83, 1.20, 1.60, 1.80, 2.50 in 3.40 ena magična laterna, s katero lahko vsak duhove pokaže. Za 1.80 ali 2 gld. 1 omijavnica (lavoir) iz posrebrenega metala, ki se tudi v 20 letih ne premeni.	
po 54 kr. 50 kosov najfinišnega papirja za pisma z zavrtki vred; isto barveno 64 kr.	po 74 kr. ali 1.20 lepe vratne verižice za gospe s križcem. Majlepša sorta 2.05 kr.	za 1.40, 1.90 ali 2.93 iz angleškega blaga narejen jako dober dežnik, najfinišne sorte 3.50, 4. za 50, 82, 98 ali 1.20 prodajamo jako elegantne kasete s pripravo za šivanje; najelegantnejše veljajo 1.54, 1.90 in 2.75. kr.	
po 15, 24, ali 32 kr. jako dober nožek; najfinišne sorte 64, 78, 96 kr.	po 4.80 čudovito lepa slika v oljnatih barvah s širokim zlatim okvirom 28" široka, 33" dolga, kazajoča deželo.	po 15 kr. en par finih nogov; najfinišne sorte 22, 27, 35 kr.	
po 90 kr. ali 1.15 jako lep dalekoleg; po 43 kr. greblje za obleko z rogmi in petimi zobmi; velika elegantna sorta 68, 95 kr.	po 86 kr. čedno risavno orodje, veliko po 1.48 k. po 1.30 ali 1.55 velik zlat prstan s pečatom z garancijo; najlepši prstan 2.50, 3.		
po 10, 20 ali 30 kr. najboljši glavnik za česanje in prah iz kavčuka.	po 50, 80 kr. ali 1.15 varna ključavnica.		
po 2.10 ali 3 gl. čarovna kasete z mnogimi aparatami za glumarstvo, k tem nauk v rabi.	po 29 kr. 1 steklenica kleja, s katerim se lahko vsak predmet za vedno zveže.		

Naznanilo! 1 steklenica c. kr. priv. slovanske zobne paste, ktera v petih minutah najbolj črne zobe bliščeče bele stori, velja gld. 1.48 in se samo in edino pri nas dobi.

Slovanski narodni Bazar in razpošiljavni posel na Dunaji, Mariahilferstrasse, Nr. 71 A.

Slovanski bratje! pridite osebno ali pišite, kadar gori omenjenih reči potrebujete. Razpošiljamo vse za povzetek. Trgovcem damo kljub tako nizkim cenam še odpustek.

(21—6) Z visokim spoštovanjem **Čech & Kment.**

Neverjetno, pa vendar resnično je,

da se spodaj zaznamovane regulirane

- Le gld. 10** prav angleška srebrna cilindrična ura s kristalnimi stekli, kazalom minut, s fino verižico vred iz pravega talmi-zlata, z medaljonom in garantilnim pismom; bolj fine gld. 12, 14.
- Le gld. 19.50** prav anglešk, prefino v ognji pozlačen srebrni kronometer z dvojnimi plaščem, prefino emailiran, z fino verižico vred iz talmi-zlata, medaljonom in garantilno pismo.
- Le gld. 15.50** prav anglešk, prefino v ognji pozlačen srebrni kronometer z enojnim plaščem z verižico vred, medaljonom in garantilno pismo.
- Le gld. 14** prav angleška dobra ura iz talmi-zlata, cilindrična, najnovejši fazon, z dvojnimi kristalnimi stekli, kljer se tudi zaprti kolesje vidi, z verižico, medaljonom in garantilnim pismom.
- Le gld. 14** ura v talmi-zlatu z dvojnimi plaščem, savoneto, skakalcem in kristalnimi stekli, z verižico vred iz pravega talmi-zlata, medaljonom in garantilnim pismom.
- Le gld. 15 ali 18** prav anglešk remontoar à la Prince of Wales, najmočnejše vrste s kristalnimi stekli, kolesjem iz nikla v pravem čistem talmi-zlatu; te ure imajo prednost, da se lahko brez ključa

ure po tako nizki ceni prodajajo.

- navijejo: k takim uram dobi vsaki verižico iz talmi-zlata z medaljonom in garantilnim pismom vred zastoj.
- Le gld. 15 ali 18** čisto majhna ura za gospe, iz pravega srebra in prav pozlačena, z verižico vred iz talmi-zlata za okoli vratu in garantilnim pismom.
- Le gld. 13** srebrna cilindrična ura s skakalcem in močnim kristalnim steklom, z verižico in medaljonom vred iz talmi-zlata.
- Le gld. 22** prečna srebrna siderna ura na 15 rubinov z prečno verižico in medaljonom iz talmi-zlata.
- Le gld. 24** srebrna remontoarna ura, ki se da brez ključa naviti, z verižico iz talmi-zlata in medaljonom vred.
- Le gld. 30 do 36** zlati cilindrična ura št. 3 z verižico iz talmi-zlata, medaljonom in garantilnim pismom.
- Le gld. 40 do 70** zlati siderna ura z verižico iz talmi-zlata, medaljonom in garantilnim pismom.
- Le gld. 24, 26, 28** zlati ura za gospe z verižico iz talmi-zlata, medaljonom in garantilnim pismom.

Srebrne		Zlate		Zlate	
Srebrna cilindrična ura s 4 rubini	od gld. 10 do 12	remontoarne ure s sidrom, prave, ktere se dajo z obodom naviti	od gld. 28 do 30	detto dvojni zapor, s rubinov	od gld. 40 do 48
detto z zlatim robom, na skok	od gld. 13 do 14	remontoarne ure z dvojnimi zaporom	od gld. 35 do 40	detto emailirane z diamanti	od gld. 50 do 65
detto za gospe	od gld. 13 do 18	remontoarne ure s kristalnimi stekli	od gld. 30 do 36	sidrne ure s 15 rubini	od gld. 35 do 44
na cilindru, z dvojnimi zaporom	od gld. 15 do 17	voine remontoarne ure	od gld. 38 do 45	detto bolj fine, zlati plašč	od gld. 45 do 60
detto s kristalnimi stekli	od gld. 14 do 17	Zlate na cilindru, zlato št. 3, z 8 rubini	od gld. 30 do 36	s sidrom in dvojnimi zaporom	od gld. 55 do 68
ure s sidrom na 15 rubinov	od gld. 16 do 19	ure za gospe s 4 in 8 rubini	od gld. 25 do 30	detto z zlatim plaščem gld. 65, 70, 80, 90, 100 do 120	
detto, bolj fine, s srebrnim plaščem	od gld. 20 do 23	detto emailirane	od gld. 30 do 36	detto s kristalnim steklom	od gld. 45 do 75
s sidrom z dvojnimi zaporom	od gld. 18 do 23	detto z zlatim plaščem	od gld. 35 do 40	ure s sidrom za gospe	od gld. 40 do 48
s sidrom, bolj fine	od gld. 24 do 28	detto emailirane z diamanti	od gld. 38 do 48	detto s kristalnimi stekli	od gld. 45 do 60
angleške s sidrom s kristalnim steklom	od gld. 18 do 25	detto s kristalnim steklom	od gld. 36 do 45	detto z dvojnimi zaporom	od gld. 50 do 56
vojne ure s sidrom, dvojni zapor	od gld. 25 do 16			remontoarne ure	od gld. 70, 80, 90 do 100

Srebrne urne verižice po gld. 3.50, 4, 5, 6, 7, 8 do gld. 10.
Verižice iz talmi-zlata, kratke, po gld. 1, 1.30, 1.60, 2, 3, 4, 5, 6, dolge, * 1.60, 2.50, 3, 4, 5, 6 in 7.
Ure se menjujejo.
Vse ure so iz blaga prve vrste in se ne smejo zamenjavati z drugimi navadne sorte.

N. Glattau, Uhrmacher, Wien, Kärntnerstrasse Nr. 51, Palais Todesco.

Praktično občinstvo zdaj le redko še kupuje in nosi lišp iz pravega zlata, kateri silo denarja požre, ker za prečudno dober kup imamo, kar pravo zlato popolnem namestuje (56—8)

novo iznajden metal

Talmi-zlato!

Pravo le tukaj

Pravo le tukaj

Patent N. Glattau-a.

Garantira se, da se ta lišp tudi po dolgoletni noši ne spremeni, da se ne da ločiti od prav zlatega in da se po sledeči nizki ceni prodaja, zato da si ga vsakdo pripraviti zamore.

Lišp za gospe:

- 1 krasna broša, kr. 80, gld. 1, 1.20, 1.80, gld. 2.50, 3, 3.50, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.
- 1 par uhanov 80 kr., gld. 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50.
- 1 garnitura broša in uhani po enem okusu gld. 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 6.50, 7, 7.50, 8, 8.50, 9.
- 1 mičen ovrtnik za gospe, s križcem 85 kr., in gld. 1, prefin gld. 1.50, narfinjši gld. 2, 2.50.
- 1 teček zapustnik gld. 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 7.
- 1 krasen medaljon, kr. 50, 80, gld. 1, 1.20, 1.50, 2, 2.50, 3, narfinjši gld. 3.50, 4, 5.
- 1 eleganten prstan s kameni ali brez njih kr. 50, 80, gld. 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50.
- 1 mičen lišp za okoli vratu z medaljonom gld. 2.80, 3, 3.50, 4, 4.50.

Lišp za gospode:

- 1 elegantna, najmoderniša verižica za uro gld. 1, 1.30, 1.60, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, z medaljonom, gld. 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 5.50, 6.
- 1 dolga verižica za okoli vratu, neločljiva od prav zlate, gld. 1.80, 2.80, 3.50, 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 7.
- 1 fina igla za žale ali vratnike, kr. 50, 80, gld. 1, 1.50, 2.
- 1 prefin medaljon za na urne verižice za gospode, gld. 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.

- 1 fin prstan za gospe s kameni ali brez njih kr. 50, 80, gld. 1, 1.20, 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4.
  - 1 zvezek urnih naveskov 40, 60, 80 kr.
  - 1 par najbolj modernih gumb za manšete z emailiranimi kameni ali brez njih itd. kr. 50, 80, gld. 1, 1.50, 2, 2.50.
  - 1 garnitura predsrājnih in manšetnih gumb po enem okusu kr. 50, 70, 85, gld. 1, 1.50, 1.80, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50.
- Briljanten lišp**, tako izpeljan, ko pravi, tako da celo poznatejše prekanli. Ta lišp je iz pravega kineškega srebra ali iz pravega talmi-zlata, kameni iz gorskega kristala, z diamantovim prahom brušenega, tako da nikdar živega blišča ne izgubijo. Najfinišne sorte so v pravo srebro vkovane.
- 1 broša gld. 1.50, 2, prav fina gld. 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 6, 7, 8, 9, 10.
  - 1 par uhanov gld. 1.50, 2, popolnem finih gld. 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 6, 7, 8, 9, 10.
  - 1 par predsrājnih gumb gld. 1.10, 1.50, 2.
  - 1 par manšetnih gumb, gld. 1.80, 2.80, 3, 3.50.
  - 1 igla za ovrtnik gld. 1, 1.50, 2, 2.50, 3.
  - 1 briljanten prstan, prefin, gld. 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 4, 5.
  - 1 zapustnik z briljantnimi kameni nastavljen, gld. 2, 2.50, 3.50, 4.50, 5.50.

Lišp za žalost in črni modni lišp

- v najelegantnejših fazonih iz jeta, lave, bivolovega rogu in ponarejenega jeta.
- 1 garnitura, broša in uhani po enem okusu le kr. 30, 40, 60, 80, gld. 1, 1.30, 1.50, popolnem fina, gld. 1.80, 2, 2.50, 3, 3.50, 4.
  - 1 braseleta kr. 30, 50, 80, gld. 1, 1.50.
  - 1 verižica za okoli vratu s križcem z bivolovom rogu kr. 45, v kavčuku kr. 65, 80.
  - 1 garnitura predsrājne in manšetne gumbe kr. 25, 35, 50, 80.
  - 1 urna verižica kr. 20, 30, 50, 80.
  - 1 dolga urna verižica kr. 30, 50, 80.
  - 1 gumba za ovrtnik 5 kr.
  - 1 eleganten obroč za lase gld. 35, 50, 80.
- Večno dišeči lišp** iz naravne indijske rastline, ki naravno vonjavo vedno ohranja in je po najnovejši modni nareti. Elegantnejšega ko ta lišp ni in zavoljo vonjave je zelo priljubljen. Če gospa garnituro tega lišpa nosi in v kak salon pride, ga v malih minutah parfumira.
- 1 broša kr. 80, gld. 1, 1.20, 1.50, 2, 3.
  - 1 par uhanov kr. 80 do gld. 1, 1.20, 1.50.
  - 1 braseleta kr. 50, 60, 80, gld. 1, 1.50, 2, 3.
  - 1 ovrtnik kr. 60, 80 do gld. 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50.
  - 1 urna verižica za gospe, dišeča gld. 1.40.

Kdor te reči hoče, naj se obrne pisмено ali osebno samo in edino na

N. Glattau-ov prvi pariški bazar za Avstrijo na Dunaji,

v koroški ulici 51, palača Todesco.

Naročilna pisma se lahko pišejo v vsakem jeziku. Pošiljanje v provincijo se godi za povzetje ali za pred poslan denar. Popolna kazala cen se zastoj pošiljajo, če se želé.